

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

*az állampolgárok részére
a rendőri igazoltatásról*

2007.

I. A Tájékoztató célja

A Rendőrség egyik alapvető feladata a közbiztonság és a közrend védelme. Ezen alapfeladat ellátására a Rendőrség természetesen csak akkor lehet képes, ha megfelelő intézkedési lehetőségek állnak a rendelkezésére. A Rendőrség ennek érdekében jogszabályi felhatalmazás alapján olyan közhatalmi jogosítványok alkalmazására jogosult, amelyek megfelelő eszközöket biztosítanak a törvényben meghatározott alapfeladatainak ellátásához.

Ezen eszközök alkalmazása, így köztük **a rendőri intézkedések végrehajtása ugyanakkor egyúttal beavatkozást jelenthet az állampolgárok életviszonyaiba**, esetenként érintve egyes állampolgári jogokat is. A jogállamiság követelményéből eredő alapvető kívánalom, hogy az állampolgári jogok és kötelezettségek, az azokat érintő eljárások **jogilag pontosan szabályozottak** legyenek. Ezen elvárásnak megfelelően a Rendőrség eljárásának szabályai, intézkedési jogosultságai és kötelezettségei jogilag meghatározottak, és **az állampolgárok számára megismerhetők**. Ezen előírások megfelelő ismerete rendkívül fontos abból a szempontból, hogy az állampolgárok képesek legyenek magatartásukat a jogszabályok ismeretében alakítani, önkéntes jogkövető magatartást tanúsítva rendeltetésszerűen gyakorolni jogaikat és teljesíteni a jogszabályokból rájuk háruló kötelezettségeket.

Az állampolgárok megfelelő jogismeretének a Rendőrség tevékenysége szempontjából is kitüntetett szerepe van, hiszen az önkéntes jogkövetés általánossá válása mellett csökken azoknak az eseményeknek, élethelyzeteknek a száma, amikor a jogszerű állapot megóvása, helyreállítása érdekében a Rendőrség intézkedésére van szükség. Fontos szerepe van az állampolgárok megfelelő jogismeretének azokban az esetekben is, amelyekben valamilyen oknál fogva elkerülhetetlenné válik a Rendőrség fellépése, hiszen **a rendőri tevékenység csak az érintett állampolgároknak – a jogaik és kötelezettségeik megfelelő ismeretén alapuló – közreműködésével lehet eredményes**.

A fentieknek megfelelően a közrend és a közbiztonság fenntartásával kapcsolatos rendőri intézkedéseket szigorú szabályok határozzák meg, amelyek nevesítik mind az intézkedő rendőr, mind az intézkedés alá vont állampolgár jogait és kötelezettségeit. **Rendkívül fontos, hogy a rendőri állomány ezeket a szabályokat megfelelő szinten ismerje és alkalmazza, másik oldalról pedig az állampolgárok is tisztában legyenek azzal, hogy egy rendőri intézkedés során milyen magatartást tanúsítva segíthetik elő annak jogszerű lefolytatását**. Ezen cél elérését kívánja elősegíteni jelen tájékoztató, a rendőri igazoltatással kapcsolatban gyakrabban felmerülő kérdések és az azokra adható válaszok megismertetésével.

II. Az igazoltatás, mint rendőri intézkedés

A rendőri intézkedések közül az állampolgárok leggyakrabban az igazoltatással találkoznak. A rendőri tevékenység során ugyanis gyakran van szükség arra, hogy egy adott személy tekintetében szükséges további intézkedések megalapozásához, egy esetleges eljárás megindításához szükséges adatokat az eljáró rendőr megállapítsa. Ennek eszköze pedig a rendőri igazoltatás.

1. Ki jogosult az állampolgárok igazoltatására?

Az állampolgárok **igazoltatására csak törvényben felhatalmazott személy jogosult**. A rendőrök számára ezt a felhatalmazást a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: rendőrségi törvény) biztosítja, míg végrehajtásának egyes részletszabályait a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III. 1.) BM rendelet határozza meg.

Természetesen nemcsak a Rendőrség rendelkezik törvényi felhatalmazással az igazoltatásra, hanem más egyéb hatóságok vagy szervek hatáskörében eljáró személyek is. Ezek közül említhetők a Vám- és Pénzügyőrség állományába tartozók, a büntetés-végrehajtási szervek területére belépni szándékozó személyeket érintően a Büntetés-végrehajtási Szervezet állománya, a Magyar Honvédség állománya vonatkozásában a katonai rendészek, a közterület felügyelők, a fegyveres biztonsági őrök tagjai, a működési területükön a Természetvédelmi Őrszolgálat és a Mezei Őrszolgálat munkatársai, valamint az ellenőrzési tevékenysége során a Munkaügyi Hatóság.

Az egyes megjelölt hatóságokra vagy szervek tevékenységére vonatkozó jogszabályok előírásainak megfelelően az állampolgárok kötelesek ezen hatóságok vagy szervek hatáskörében eljáró személyek felszólításának is eleget tenni, és személyazonosságukat igazolniuk kell.

2. Miről ismerheti fel, hogy valóban rendőr kívánja igazoltatni?

Az elmúlt években több olyan bűncselekmény is történt, amikor az elkövető rendőrnek adta ki magát, így próbálva az állampolgárok bizalmába férkőzve a jogellenes magatartásához szükséges kedvező feltételeket megteremteni. Egy ilyen cselekmény nemcsak az adott ügy vonatkozásában ítélandó el, hiszen egyúttal alkalmas arra is, hogy az állampolgárok Rendőrségbe vetett bizalmát megingassa, így az egyedi ügyön túl mutató negatív következményei is lehetnek. Az esetleges visszaélések megelőzése érdekében ezért nagyon fontos, hogy az állampolgárok egyértelműen felismerhessék, ha a velük szemben intézkedni kívánó személy valójában nem rendőr.

Az Önt igazoltató rendőr – attól függően, hogy milyen munkakörben (bűnügyi vagy közterületi) teljesít szolgálatot – rendszeresített egyenruhát vagy polgári (civil) ruhát visel.

Az egyenruhás rendőrnek a szolgálata során minden esetben **viselnie kell az azonosító jelvényét**, amit az egyenruha bal felső mellrészén kell elhelyezni. **Ettől a szabálytól eltérni csak kivételesen, az alábbiakban jelzett esetekben lehet!**

Előfordulhat ugyanis az, hogy a rendőri állomány speciális feladatot lát el (pl. rendezvények alkalmával csapatszolgálati tevékenységet végez). Ezekben az esetekben lehetséges, hogy a rendőrök egyenruháján, védőruháján (különösen a gyakorló öltözeten, az általuk viselt védőfelszerelések miatt) nem biztosítható az azonosító jelvény elhelyezése. Ilyenkor természetesen más megfelelő módon kell gondoskodni az állomány egyes tagjainak egyedi azonosíthatóságáról. Ennek érdekében a védőfelszerelésen (pl. a bevetési sisakon) vagy az egyenruhán **jól látható módon** egyedi azonosításra alkalmas **sorszámot vagy jelsorozat**ot kell elhelyezni.

Annak igazolását, hogy az Önt igazoltató egyenruhás rendőr valóban rendőr, – az azonosító jelvényen kívül – hivatott még biztosítani az egyenruha bal karján elhelyezett **rendőri karjelvény**, ami a rendőri állomány tagjának szolgálati helyét (pl. Budapesti Rendőr-főkapitányság), valamint az egyenruha mindkét vállrészén elhelyezett **szolgálati váll-lap**, ami a rendfokozatát jeleníti meg. Ezen kívül a rendőrnek az egyenruháján viselnie kell egy **névkitűzőt** is, aminek ugyancsak az azonosíthatóság biztosítása az elsődleges célja.

A **polgári (civil) ruhát viselő rendőr** a Rendőrséghez tartozását és intézkedési jogosultságát a szolgálati igazolványa és az azonosító jelvényének együttes felmutatásával igazolja. Esetükben a hatályos jogszabályok egyéb követelményt nem fogalmaznak meg. Gyakori,

hogy a rendőr a polgári ruháján egy úgynevezett láthatósági – „Rendőrség – Police” feliratú, sárga színű – mellényt visel, azonban önmagában ennek viselése természetesen nem mentesíti a rendőrt azon kötelezettsége alól, hogy a szolgálati igazolványát és az azonosító jelvényét Önnek **jól láthatóan** felmutassa.

3. Mi a célja az igazoltatásnak?

Az igazoltatás célja **az igazoltatott személyazonosságának megállapítása**, ami egyben – kevés kivételtől eltekintve – annak eldöntésére is szolgál, hogy szükség van-e további más rendőri intézkedésre. Emellett az igazoltatás **fontos eszköze a jogsértések megelőzésének, illetve megszakításának is.**

4. Bárkit, bármikor és bárhol igazoltathat a rendőr?

Az igazoltatás – mint minden rendőri intézkedés – **célhoz kötött**. A gyakorlatban ugyanakkor rendkívül nehéz meghatározni, hogy pontosan milyen esetekben indokolt egy állampolgár igazoltatása, a mindennapi életben előforduló élethelyzetek sokszínűsége miatt pedig az általánosítás még nehezebb. A mindennapok során gyakran az állampolgárok is találkozhatnak olyan körülményekkel, amelyek figyelembe vételével a bizonyos helyen, bizonyos időszakban tartózkodó személyek, azok viselkedése jogellenes magatartás tanúsítására irányuló szándéokra lehet következtetni. Például jó lenne tudni, hogy ki az a személy, aki látszólag minden ok nélkül tartózkodik az üdülőkörzetek között az üdülési szezon végeztével. Valaki gyanúsán méregeti a bevásárlóközpont parkolójában hagyott gépkocsimat. Ilyen esetekben a gyanús személy igazoltatása elegendő lehet a jogsértő cselekmény elkövetésének megelőzéséhez, vagy a már esetlegesen elkövetett jogsértés felderítéséhez fontos kiinduló pontot biztosíthat.

A fentiekből kifolyólag leginkább alapelvek határozhatók meg, amelyek közül a legfontosabb, hogy **az igazoltatás nem lehet önmagáért való, mindig kell lennie valamilyen alapjának és céljának**. A legjellemzőbb ezek közül az, hogy valamilyen további rendőri intézkedés szükségességének megítéléséhez, bizonyos hatósági eljárás lefolytatásához szükséges az adott személy kilétének megállapítása. Fontos kiemelni azt is, hogy a gyanús személyek igazoltatása esetén **a gyanúnak mindig valamilyen konkrét tényen kell alapulnia.**

Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – következik néhány jellemző példa arra, amikor indokolt és szükséges a rendőri igazoltatás:

- a) Szabálysértés vagy bűncselekmény gyanúja esetén. Az intézkedő rendőr gyanúját felkeltheti valakinek a magatartása, a nála lévő tárgyak, ruházatának szennyezettsége, az adott helyen vagy időben szokatlan viselkedése.
- b) Különböző engedélyhez kötött tevékenységet végző személyek igazoltatása, például járművek vezetői, közterületi árusítás, vásárolási, vándorkereskedői, fegyvertartási, horgász stb. engedélyek ellenőrzése igazoltatással.
- c) A további eljáráshoz szükséges adatok megállapítása érdekében történő igazoltatást megalapozza például:
 - szabálysértés, bűncselekmény miatti feljelentéskor (jelentéstétel) az elkövető vagy a tanú (sértett) adatainak megállapítása;
 - személyi szabadságot korlátozó intézkedés;
 - segítség és eszközök igénybevétele;

- kényszerítő eszköz alkalmazása;
- közigazgatási hatósági eljárás megindításához (balesetek, rendkívüli halálesetek, talált tárgy, elhagyott robbanóanyag észlelői stb.) szükséges adatok megállapítása;
- más rendőri intézkedésnél a rendőr jogainak védelme érdekében történő igazoltatás esetén (például ha a szabálysértés észlelése esetén a rendőr csak figyelmeztetést alkalmaz szankcióként, akkor ebben az esetben a figyelmeztetett személy adatait fel kell jegyeznie és arról köteles jelentést készíteni);
- más magánszemély felkérésére történt igazoltatás esetén az igazoltatást kérő adatait is rögzíteni kell (például közúti közlekedési baleset helyszínén, becsületsértés elkövetésének gyanúja esetén felkérésre történő igazoltatásnál).

Egyes esetekben az adott körülmények sajátosságai miatt nem szükséges a helyszínen igazoltatással kezdeni a rendőri intézkedést. Ebbe a körbe tartoznak például az alábbi esetek:

- a) bűncselekmény elkövetésén történő tettenéréskor (ebben az esetben a rendőr az elfogás, a bilincselés és a ruházat átvizsgálását követően és az előállítás végrehajtása után a rendőrségi épületében hajtja végre az igazoltatást);
- b) garázda jellegű rendzavaró cselekmények esetén, ha az intézkedés előállítással fejeződik be;
- c) valamely sportrendezvény megzavarásakor;
- d) kisebb súlyú szabálysértések esetén, ha az a rendőr megítélése alapján figyelmeztetéssel lezárható;
- e) ittas személyekkel szembeni intézkedés esetén, ha azoknak kijózanító állomásra szállítása válik szükségessé;
- f) segítségnyújtáskor, ha a sérültet sürgősen kórházba kell szállítani.

III. Az igazoltatás végrehajtásának szabályai

A rendőri intézkedést – ha annak jellegéből vagy körülményeiből más nem következik – napszaknak megfelelő köszönéssel, a polgár nemének és életkorának megfelelő megszólítással, egyenruhás rendőr esetén tisztelgéssel és a tervezett intézkedés közlésével kell megkezdeni. A polgári ruhában lévő rendőr szolgálati igazolványának és jelvényének felmutatásával igazolja a rendőrséghez tartozását és intézkedésre való jogosultságát.

Az igazoltatás megkezdésekor a rendőr elkéri az állampolgár személyi igazolványát vagy egyéb, személyazonosságát hitelt érdemlően igazoló okmányát. Amennyiben az okmány valódisága kétséges, az intézkedő rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, illetve felszólíthatja az igazoltatott személyt adatai bemondására és azokat a részére átadott okmánnyal összehasonlíthatja. Indokolt esetben az igazoltatott személy adatait a körözési nyilvántartásban ellenőrzi.

1. Mennyi ideig tarthat az igazoltatás?

A rendőrségi törvényben is rögzített alapelv, hogy az igazoltatás **csak az intézkedés alá vont személyazonosságának megállapításához szükséges ideig tarthat**, nem okozhat olyan hátrányt, amely nem áll arányban az igazoltatás céljával.

2. Mit tehet a rendőr, ha az állampolgár nem igazolja magát?

Az **igazoltatás megtagadása, illetve annak sikertelensége esetén** az intézkedés alá vont személy e célból **feltartóztatható, valamint előállítható**. A személyazonosság megállapítása érdekében végrehajtott előállítás során a rendőr a rendelkezésére álló központi nyilvántartásból állapítja meg a bemondott adatok valódiságát.

Az **előállítás** csak addig tarthat, amíg az igazoltatott személyazonosságát nem sikerül kétséget kizáróan megállapítani, ez legfeljebb 8 óra lehet, amelyet az igazoltatás kezdetétől kell számítani. Indokolt esetben az előállítás időtartama további 4 órával egyszer meghosszabbítható.

Amennyiben ez idő alatt sem sikerül megállapítani az igazoltatott személy kilétét, akkor a Rendőrség az előállított személyt 24 óra időtartamra jogosult **közbiztonsági őrizetbe** venni, az őrizet időtartamába azonban az előállítás ideje beszámít. Vagyis a 12 órát követően még további 12 óráig a Rendőrség jogosult fogva tartani a személyazonosságát tisztázni nem hajlandó személyt, ezután azonban további fogva tartásra önmagában ebből az okból nincs lehetőség.

3. Mi lehet a következménye annak, ha az állampolgár nem igazolja magát?

A fentiekben túlmenően az előállítás céljának elérését követően – amennyiben a személyazonosság megállapítást nyert – a rendőr szabálysértési feljelentést tesz „**Személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése**” szabálysértés miatt, aminek következménye akár 100.000 forintig terjedő pénzbírság kiszabása is lehet.

4. Milyen további, az igazoltatott személyt érintő intézkedést hajthat végre a rendőr?

Az igazoltatás során a rendőr – amennyiben a személyazonosság megállapítása, illetve közvetlen veszély elhárítása, valamint bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi – **az intézkedés alá vont személy ruházatát, csomagját és járművét átvizsgálhatja**.

Ezen rendőri intézkedésre az igazoltatás esetén kívül különösen az alábbi esetekben kerülhet sor:

- a) fokozott ellenőrzés során (összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják és az ott tartózkodókat igazoltathatják);
- b) személyi szabadságot korlátozó intézkedések foganatosításakor;
- c) rendezvény, esemény alkalmával meghatározott területre belépő személyek esetében;
- d) az állam működése, illetve a lakosság ellátása szempontjából fontos létesítményekbe való be- és kilépéskor.

Az igazoltatás során – amennyiben ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények (pl.: bűncselekmények helyszínén történő információgyűjtés, közlekedési balesetek szemtanúinak felkutatása stb.) azt indokolják – **a rendőr az igazoltatott személy adatait igazoltató lapra rögzítheti**.

Az **igazoltató lapok** csak a szükségessé váló eljárásokhoz (szabálysértési vagy büntetőeljárás) használhatók, illetve dolgozhatók fel. Ezt követően – vagy ha a feldolgozás oka időközben megszűnt, illetőleg az adatok további eljáráshoz nem szükségesek – az igazoltató lapok megsemmisítésre kerülnek. Az igazoltató lapok adatainak nyilvántartását a rendőrségi törvény

84.§ p) pontja maximum két évig engedi, ezen időtartamon belül is törölni kell a rögzített adatokat, ha az adatok kezelésének törvényes célja már nem áll fenn.

IV. Az igazoltatott személy jogai és kötelezettségei

1. Köteles-e az állampolgár alávetni magát az igazoltatásnak?

A *jogszerű rendőri intézkedésnek mindenki köteles magát alávetni*. Aki a rendőri intézkedéssel szemben *engedetlenséget tanúsít, cselekményével szabálysértést követ el* és ellene szabálysértési eljárás kezdeményezhető, elmarasztalása esetén pénzbírsággal sújtható.

Indokolt utalni a rendőrségi törvény azon rendelkezésére is, amely szerint *a rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe*, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén a rendőrségi törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

2. Milyen módon igazolható a személyazonosság?

Az intézkedés alá vont polgár igazoltatáskor köteles személyazonosságát hitelt érdemlően tisztázni, *elsősorban hivatalos okmányának bemutatásával*.

Az állampolgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényben megfogalmazottak alapján a személyazonosságot a személyazonosító igazolványon túl minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza az alábbi adatokat:

- a) név;
- b) születési hely;
- c) születési idő;
- d) állampolgárság;
- e) arckép;
- f) saját kezű aláírás, illetőleg a cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett személy törvényes képviselőjének aláírása;
- g) az igazolvány okmányazonosítója és érvényességi ideje.

Ilyen adattartalmú hatósági igazolványnak tekinthető például az érvényes útleveél és az új típusú, kártyaformátumú vezetői engedély.

3. Kötelezhető-e az állampolgár más okmány bemutatására?

A felsorolt, illetve az előírt adattartalmú érvényes hatósági igazolványok valamelyikének bemutatása esetében személyazonosítás céljából – ha más jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik – a polgár nem kötelezhető további egyéb okmány bemutatására. Az intézkedő rendőr azonban ellenőrző kérdéseket tehet fel az okmányok vizsgálatakor, abból a célból, hogy az abban szereplő adatok valóságát ellenőrizze.

4. Igazolható-e a személyazonosság megfelelő okmányok hiányában?

Előfordulhat olyan élethelyzet, amikor az állampolgárok nem tudják magukat okmánnyal igazolni. Ilyen esetben a rendőr az általa személyesen ismert vagy más jelenlévő ismert kilétű személy közlését – igazolását – elfogadhatja az igazoltatott személyazonosságának igazolásként (például hivatalos személyek, önkormányzati dolgozók közlése). Elfogadható a

szülő, házastárs, testvér vagy más hozzátartozó igazolása is. Ezen személyek szükség esetén egymást is igazolhatják. Személyek igazolása esetén követelmény, hogy az igazoló személyt is igazoltatni szükséges.

5. Megismerheti-e az állampolgár az igazoltatás célját?

Az igazoltatást követően az állampolgárnak jogában áll megtudni, hogy miért került sor az igazoltatásra. A rendőr az intézkedés befejezését követően az igazoltatott kérelmére köteles közölni az igazoltatás okát, kivéve akkor, ha az a közbiztonság érdekét sérti. Az állampolgár azonban ebben az esetben is jogosult megtudni az igazoltatást végző rendőr nevét, szolgálati helyét és az azonosító jelvényének számát.

V. Igazoltatás magánszemély felkérésére

Az igazoltatásra nemcsak annak érdekében kerülhet sor, hogy a Rendőrség törvényben meghatározott, a közrend és közbiztonság védelmére vonatkozó törvényi kötelezettségének eleget tegyen. Előfordulhat ugyanis, hogy valamely állampolgárnak – például egy nyilvános helyen történt becsületsértő cselekmény sértettének – joga vagy jogos érdeke érvényesítése érdekében van arra szüksége, hogy egy adott személy kilétének megállapítására sor kerüljön. Ebben az esetben a rendőri igazoltatásra sor kerülhet magánszemély felkérése alapján is.

Ez a törvénybe foglalt lehetőség az állampolgári jogérvényesülést hivatott elősegíteni, de a személyes adatok védelme érdekében az igazoltatás útján nyert adatok kiszolgáltatását a rendőrségi törvény megfelelő garanciákhoz is köti.

1. Milyen feltételekkel kérheti magánszemély más személy igazoltatását?

Az igazoltatás kérésére akkor kerülhet sor, ha:

- a) az igazoltatást kérő valószínűsíti, hogy az igazoltatáshoz jogos érdeke fűződik, és
- b) a kérelmező a saját személyazonosságát igazolja.

2. Köteles-e a rendőr a felkérésnek eleget tenni?

A megjelölt feltételek fennállása esetén a rendőr a kérést teljesíti.

3. Milyen módon kaphatók meg az igazoltatással megállapított adatok?

Az igazoltatott személy adatainak kiadását, az igazolást kérő az intézkedő rendőr szolgálati helye szerinti rendőri szervtől 8 napon belül írásban kérheti, amennyiben az adatokhoz fűződő jogosultságát hitelt érdemlően igazolni tudja.

4. Biztosított-e valamilyen módon az igazoltatott személy érdekeinek védelme?

Az adatok kiadásáról az igazoltatott személyt írásban értesíteni kell, amelyben az igazolást kérő igényének indokait is közölni kell. Amennyiben az értesítést követően az igazoltatott kéri, az igazoltatást kérő személyi adatait vele közölni kell.

Fontos, hogy amennyiben az igazoltatást kérő a megadott határidőn belül az adatok kiadását nem kéri, vagy jogosultságát nem igazolja, az igazoltatott adatait meg kell semmisíteni. Természetesen az igazoltatott személy adatait a Rendőrség más célra nem használhatja fel.

VI. A jogorvoslati jog gyakorlása

1. Van-e jogorvoslati jog az igazoltatással szemben?

A rendőr intézkedése – köztük az igazoltatás – és az alkalmazott kényszerintézkedés miatt a rendőrségi törvényben foglaltak szerint jogorvoslatnak van helye. Ez a jogorvoslati lehetőség a **panasz**.

A panasznak nincsenek formai kellékei, azonban abban feltétlenül fel kell tüntetni:

- a) a panaszos azonosításához szükséges személyes adatait (név, cím, rövid úton való elérhetőség – pl. telefonszám);
- b) a rendőri szervet és lehetőség szerint az eljáró rendőrt vagy annak azonosító jelvénye számát;
- c) a rendőri intézkedés helyét és idejét;
- d) a kifogásolt rendőri intézkedés rövid, tömör leírását.

2. Ki jogosult a panasz előterjesztésére?

Panasz előterjesztésére az jogosult, **akivel szemben az intézkedést foganatosították**. [rendőrségi törvény 93. § (1) bekezdése].

3. Milyen rendőri intézkedések, eljárások esetén nyújtható be panasz?

A panasz tárgyává tehető valamennyi rendőri intézkedés (így különösen az igazoltatás, az elfogás és előállítás, az elővezetés, a közbiztonsági őrizet, a közlekedésrendészeti intézkedés), valamint a kényszerítő eszközök alkalmazása.

4. Mely szervtől kérhető a panasz elbírálása?

A panaszt **az intézkedést foganatosító rendőri szervnél** lehet előterjeszteni.

5. Mennyi idő áll rendelkezésre a panasz benyújtására?

A panaszt **az intézkedést követő 8 napon belül az intézkedést foganatosító rendőri szervnél lehet előterjeszteni**.

A panasz előterjesztésére nyitva álló **határidő elmulasztása esetén** az elmulasztott határidő utolsó napjától számított 8 napon belül az eljáró szervnél a mulasztási ok, vagy akadály megjelölésével **igazolási kérelmet lehet előterjeszteni**, amelynek elfogadásáról az eljáró szerv vezetője határoz. Ha a mulasztás az érdekeltnek később jutott a tudomására, vagy az akadály később szűnt meg, a határidő a tudomásra jutástól, illetőleg az akadály megszűnésétől kezdődik. A mulasztástól számított 3 hónap eltelte után igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni.

6. Ki bírálja el a panaszt?

A panaszt **az intézkedést foganatosító rendőri szerv vezetője** indokolt határozattal bírálja el.

7. Mennyi idő alatt kell elbírálni a panaszt?

A panaszt az intézkedést foganatosító rendőri szerv vezetője **a beérkezéstől számított 15 napon belül** bírálja el.

8. Van-e lehetőség fellebbezésre a panasz elbírálásáról szóló határozat ellen?

A panasz elbírálásáról szóló határozat ellen **fellebbezésnek van helye**. A fellebbezést a közléstől számított 8 napon belül a panaszt elbíró határozatot hozó rendőri szervnél a felettes szervhez (pl. kerületi rendőrkapitányság esetén a Budapesti Rendőr-főkapitánysághoz) címezve lehet előterjeszteni.

A felettes szerv a fellebbezés beérkezésétől számított 15 napon belül indokolt határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti. Ha az érdemi határozat hozatalához nincs elég adat, vagy a tényállás további tisztázása szükséges, a felettes szerv maga intézkedik a tényállás kiegészítése iránt, vagy a határozat megsemmisítése mellett az elsőfokú határozatot hozó szervet új eljárásra utasíthatja.

9. Van-e lehetőség a panasz elbírálásával szemben bírósági jogorvoslat igénybe vételére?

A fellebbezést elbíró másodfokú határozat közigazgatási határozatnak minősül, és ebből következően – a megsemmisítés és új eljárásra kötelezés esetét kivéve – **kérhető annak bírósági felülvizsgálata**.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet (keresetet) az első fokon eljáró rendőri szerv székhelye szerint illetékesség megyei bíróságon (pl. ha a valamelyik budapesti kerületi rendőrkapitányság volt az eljáró rendőri szerv, akkor a Fővárosi Bíróságon), vagy az első fokon eljáró rendőri szervnél kell benyújtani, de a másodfokú határozatot hozó felettes szerv (pl. a Budapesti Rendőr-főkapitányság) ellen. A felülvizsgálati kérelem **benyújtásának határideje a másodfokú határozat közlésétől vagy kézbesítésétől számított 30 nap**.

A felülvizsgálati kérelemben kérni kell, hogy a bíróság a másodfokú határozatot helyezze hatályon kívül, és a hatóságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

A panaszos ebben az esetben hivatkozhat arra, hogy a másodfokú szerv sem tett eleget a tényállás felderítésére vonatkozó kötelezettségének, és indítványozhatja új bizonyítékok beszerzését, figyelembe vételét. Hivatkozhat még arra, hogy az indokolás nem volt okszerű, tehát a tények és a következtetések közötti logikai összefüggés hiányos, illetve nincs meg. Fontos, hogy mivel ez már bírósági peres eljárás, peresztesség esetén a panaszost terheli többek között az ellenérdekű fél (a közigazgatási szerv) jogi képviselőjének díja is.